

3

Interpres

Parmakkapı, İmam Sosak Ziya bey Han Kat 4

Tel. : 44 72 34

Beyoğlu

No.

Zafer (Ankara) 1967

PABLO CASALS 90'inci doğum yılını kutluyor

PORTERİKO

Viyolonselist Pablo Casals, «Bugün dünyada iki kompozitor ve hakiki müzik bulunmadığı günü» tuzlerek söylemektedir.

Eleştirmenlerin bugine kadar yaşamış ve mükemmel yaylı sazlar çalgıcı olarak nitelendikleri Casals, 90'inci doğum gününü kutlamaktadır. Casals, 10 yıldan beri oturmaktta olduğu San Juan'da, Atlantik Okyanusuna bakан evindeki müzik odasında, doğum gününden birkaç gün önce gazetecilere müzik ve hayat hakkında görüşlerini anlatmıştır. Pablo Casals, çerçevesiz gözliklerinin arkasından Okyanusa bakarken ve bir taraftanda piposunu içerken gazetecilere İspanyolca sunları söylemiştir: «Benim için en büyük doğum günü hediyesi ki gerçekte bu benim en büyük başarımdır. bu yaşta ve böyle sıhhî bir şekilde hayatı olsugundur. »

ESAS OLAN SAMİMİYET VE SADELİKTİR.

Hayat ve müzik hakkı idaki gönüllerini Casals söyle özetlemiştir: «Hayatta esas olan samimiyet ve sadeliktir. Modern hayatı samimiyet ve sadelik mevcut olmadığı için de büyük kompozitör ve müzisyenler yoktur. Bugün de kabiliyetli kompozitörler ve çalgıclar mevcuttur. Fakat bunlar çok «akıllıcalar» ve eski ustaların tabiiiliklerinden ve dürüstlüklerinden mahrum bulunmaktadır. »

İsrarla Bach, Mozart, Brahms ve Beethoven'den bahseden Casals, «Hissettiklerini tam olarak ifade ettikleri görüşündedir. «onların eserleri hakiki, dürlüktü ve hisli idi. Bunlar hangi devre ait olursa olsun güzel kalacak ve halk tarafından sevilecektir.» demiştir.

Pablo Casals, başta asıl memleketi İspanyanın halk dansları ve ritmi gelmek üzere, halk müziğini de çok sevmekte, «fakat bugünün müziği çok gürültülü ve karmaşık» demektedir.

ANTI MÜZİK

Casals, «Anti-Müzik» ismini

(Sonu Sayfa 5 de)

Casals

rimki, cazan bir kısmını orijinal ve tabiidir.

Son yarım yüzyıldan beri her doğum gününden Casals, piyanosun başına oturmuş ve Bach'ın prelütürlerini, fuglerini çalmıştır. «Bach herin içi her seferde hayret verici olmustur.» Kendi kitledeği eserler halickında bir sey söylemek istemiyen Casals, halkı memnun etmek için beste yapmadığını belirtmiş ve şöyledemisti:

«Ben müzige ruhumu katıyorum. Bu tabiidir, basittir ve sa mimidir... Halk da bunu sever görtüntüyor. Çünkü her yeri dinleyicilerin benim müzigin dinlerken ağladıklarını veya güdüklерini gördüm.»

DÜNYA BARISINA

MÜZİKAL MESAJ

Casals'ın birçok bestesi mevcuttur. Bunlar arasında en meşhur olanı da dünya barışına müzikal mesajıdır. (Oratiro El Pes sebre). Bu eser ilk defa 1958 yılında Birleşmiş Milletlerde calınmıştır. Pablo Casals, bundan sonra bir köşeye çekilipti oturmak niyetinde değildir. Gelecek yıl ilk bahar mevsiminde Omaha, Minneapolis ve diğer bazı şehirlerde konserler vermeğe hazırlanmaktadır. Halen Annesinin doğduğu yer olan Porto Riko'nun yu muşak tropik havasına alışmıştır. Daimi olarak da bu memlekette kalmayı tasarlamaktadır. Casals, Porto Riko'yu ne kadar seviyorsa, Porto Riko da kendi sine o derecede yakınık duymaktadır. Hükümet kendisini «en kıymetli evlat» olarak bilmektedir. Pablo, bundan on yıl önce, bir sırada 20 yaşında oğan Martita ile evlenmiştir. Pablo Casals, Porto Riko'da bir konservatuvar ve bir senfoni orkestrası kurmuştur. Ayrıca, kendi ismi altında bir müzik festivali tertip etmiştir. Her yıl yapılan ve bütün dünyada yankılar uyandıran bu üç haftalık festivalde, müzik dün yasının tanmış simaları katılımaktadır. Kendisi, bundan başka Güney Fransa'da Prades'de her yaz bir festivali idare etmektedir. Casals, 1939 yılında İspanya'dan Fransa'ya sığındığı zaman Prades'te kalmıştır. Kendisi'nin en büyük isteği ölümünden sonra da bu festivallerin devam etmesidir.

BABASI MARANGOZ OLMASINI İSTİYORDU

Babası, küçük bir Katalonya kasabası olan Vendrell'de kilise orgu çalıcısı olan Casals, «Er zaman müzikşinas olmak istedim» demektedir. 11 yaşında hayatı ilk defa viyolonseli görmeden önce piyano ve viyolin çalmasını öğrenmiştir. Babası, o günlerde müzik insana para kazandırmadığı için marangoz olmasını istiyordu. Fakat annesi o nun müzik üzerinde çalışması, huisunda, uzun müzakşalardan sonra babasını razi etti. 11 yaşındadır Barseona belediye konservatuarına girdi ve dokuz ayda viyolonsel çalışmalarını öğrendi.